

Traumacentra I. a II. typu – úmyslné úrazy

VERZE 2026-01.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Ondřej Šanca ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Petr Klika ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Jan Mužík ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	
Datum vytvoření dokumentu:	27.11.2025
Datum poslední aktualizace:	07.08.2026
Datum a vyjádření pověření pro ochranu osobních údajů ÚZIS:	17.08.2026
Datum schválení poradou vedení ÚZIS:	19.08.2026
Typ výstupu:	Datový souhrn
ID výstupu:	NR-16-13
Klíčová slova:	NRHZS, NRÚ, Národní registr hrazených zdravotních služeb, Národní registr úrazů, úrazy, akutní péče, MKN-10, vnější příčiny úrazů, ISS/AIS
EuroVoc:	státní zdravotní služba, úraz
Citace:	Šanca O., Jarkovský J., Klika P., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Traumacentra I. a II. typu – úmyslné úrazy. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026. Dostupné z: https://www.nzip.cz/data/2856-traumacentra-typ-1-2-umyslne-urazy-datovy-souhrn . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	https://www.nzip.cz/data/2856-traumacentra-typ-1-2-umyslne-urazy-datovy-souhrn
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

1. Popis datového souhrnu

1.1. Primární cíl

Datový souhrn přináší základní údaje o počtu a tíži úmyslných úrazů, a to na základě evidence úrazů v NRÚ, který je odvozen z Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS). Úmyslné úrazy jsou definovány ve dvou kategoriích. Napadení je definováno dle diagnóz MKN-10: X85–Y09 Napadení (útok). Sebepoškození je definováno pomocí diagnóz X60–X84 Úmyslné sebepoškození. Data jsou stratifikována dle traumacentra, ve kterém probíhala péče, dle místa primární péče o úraz, věkové kategorie, pohlaví, občanství/národnosti, kraje bydliště, tíže úrazu, ISS, typu poskytované péče, průběhu hospitalizace, ukončení hospitalizace a vybraných skupin diagnóz MKN-10. Výsledky jsou vyjádřeny v absolutních počtech úrazů.

1.2. Základní informace a cíle

Cílem reportu je přinést základní přehled péče o úmyslné úrazy v České republice v posledním roce. Data jsou členěna podle věkových kategorií, krajů ČR, pohlaví, příčiny a typu úrazu. Součástí reportu jsou také základní informace o poskytované péči v souvislosti s úrazy.

Kromě samotného rozdělení na Traumacentra jsou přidány i kategorie, které hodnotí péči o úraz, který nebyl primárně ošetřen v některém z traumacenter.

Jedná se vždy o primární péči související s úrazem. Vyšetření a operace v delším odstupu od úrazu nejsou do základního počtu úrazů započítány.

1.3. Interpretace, informační hodnota a případné limity

Hodnoty mohou být podhodnoceny z důvodu neúplného zadávání příčin nebo typu úrazů ze stran zdravotnických zařízení. Absolutní počty úrazů přináší základní přehled, jejich interpretace ale může být zkreslena odlišným počtem obyvatel v jednotlivých věkových kategoriích, krajích i letech.

1.4. Ochrana osobních údajů

Datový souhrn je připravován v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16. Jelikož se jedná o agregovaná data, není možná identifikace osob.

1.5. Klíčová slova

NRHZS, NRÚ, Národní registr hrazených zdravotních služeb, Národní registr úrazů, úrazy, akutní péče, MKN-10, vnější příčiny úrazů, ISS/AIS

1.6. Klasifikace dle EuroVoc

státní zdravotní služba, úraz

2. Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1x ročně
- Formát datové sady: xlsx
- Velikost: 30 kB

3. Zdroj dat

Zdrojem dat pro datový souhrn je databáze Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS) a z ní odvozený Národní registr úrazů (NRÚ), které jsou ve správě ÚZIS ČR dle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách.

4. Obsah datového souhrnu

1. Stratifikace výstupu – listy

- **Stratifikace 1:** Napadení
- **Stratifikace 2:** Sebevpoškození
- **Metodický list:** Metodika ISS

2. Stratifikace výstupu – řádky

- **Stratifikace 0: Celkem**
 - Popis: Celkový počet úrazů.
 - Definice: Součet všech úrazů evidovaných v daném období bez dalšího rozlišení
- **Stratifikace 1: Pohlaví**
 - Popis: Rozdělení podle pohlaví.
 - Definice: Úrazy jsou rozděleny na muže, ženy a neznámé pohlaví dle údajů v registru.
- **Stratifikace 2: Občanství národnost**
 - Popis: Rozdělení úrazů podle občanství nebo národnosti pacienta.
 - Definice: Úrazy jsou klasifikovány podle údajů o státní příslušnosti uvedených v registru. Kategorie zahrnují české občanství (CZ), slovenské (SK), ukrajinské (UA) a ostatní (Jiné).
- **Stratifikace 3: Věk**
 - Popis: Rozdělení dle věku.
 - Definice: Úrazy jsou rozděleny do definovaných věkových kategorií.
- **Stratifikace 4: Věk a pohlaví**
 - Popis: Rozdělení dle věku a pohlaví.
 - Definice: Úrazy jsou rozděleny do definovaných věkových kategorií a pohlaví.
- **Stratifikace 5: Kraj bydliště**
 - Popis: Rozdělení podle kraje trvalého bydliště.
 - Definice: Úrazy jsou rozděleny podle kraje, kde má pojištěnec trvalé bydliště.
- **Stratifikace 6: Tíže úrazu**
 - Popis: Rozdělení podle závažnosti úrazu.
 - Definice: Úrazy jsou rozděleny do kategorií II-a. Krátkodobé hospitalizace bez operace, bez komplikací; II-b. Hospitalizace s operací, bez komplikací; II-c. Těžké úrazy s operací a delším pobytem na JIP.
- **Stratifikace 7: Kategorie ISS: vykazováno od r. 2023**
 - Popis: Rozdělení podle hodnoty ISS (Injury Severity Score).
 - Definice: ISS je skóre závažnosti poranění, počítané dle metodiky AIS pro diagnózy, kde je možné hodnotit závažnost. Pro nerelevantní diagnózy je vytvořena vlastní kategorie.



- **Stratifikace 8: Kategorie ISS - diagnózy S**
 - Popis: Rozdělení podle hodnoty ISS u úrazů s S diagnózou
 - Definice: ISS je skóre závažnosti poranění, počítané dle metodiky AIS pro diagnózy, kde je možné hodnotit závažnost.
- **Stratifikace 9: Kategorie ISS - diagnózy T**
 - Popis: Rozdělení podle hodnoty ISS u úrazů s T diagnózou.
 - Definice: ISS je skóre závažnosti poranění, počítané dle metodiky AIS pro diagnózy, kde je možné hodnotit závažnost. Pro nerelevantní diagnózy je vytvořena vlastní kategorie.
- **Stratifikace 10: Úmrtí**
 - Popis: Rozdělení podle typu úmrtí.
 - Definice: Úrazy jsou členěny podle informace o úmrtí, zejména na případy bez úmrtí, úmrtí při léčbě/hospitalizaci a případně úmrtí po léčbě ve vazbě na následky úrazu.
- **Stratifikace 11: ISS u případů úmrtí v nemocnici**
 - Popis: Rozdělení úmrtí v nemocnici podle hodnoty ISS (Injury Severity Score) pro relevantní diagnózy napříč sledovanými skupinami poskytovatelů.
 - Definice: ISS je skóre závažnosti poranění, počítané dle metodiky AIS pro diagnózy, kde je možné hodnotit závažnost. Relevantní diagnózy jsou ty, kde lze AIS plně nebo částečně hodnotit.
- **Stratifikace 12: Hlavní příčina při úmrtí v nemocnici**
 - Popis: Rozdělení dle hlavní příčiny úmrtí
 - Definice: U hlavních příčin úmrtí spadajících do S a T diagnóz jsou zde vypsány všechny 3 znakové diagnózy. U ostatních je uvedena pouze MKN-10 kapitola.
- **Stratifikace 13: Vedlejší příčina při úmrtí v nemocnici**
 - Popis: Rozdělení dle vedlejší příčiny úmrtí
 - Definice: U vedlejších příčin úmrtí jsou uvedeny 3 znakové diagnózy, pokud byly vyplněny.
- **Stratifikace 14: Místo události**
 - Popis: Rozdělení úrazů podle místa, kde k úrazu došlo.
 - Definice: Klasifikace podle kódů čtvrté pozice MKN-10 (.0–.9), např. domov, obytné instituce, školy a veřejné správní prostory, sportovní a atletické prostory, ulice a silnice, prostory obchodu a služeb, průmyslové a stavební prostory, zemědělství, jiná určená místa, neurčené místo a nevyplněné místo úrazu.
- **Stratifikace 15: Úmysl úrazu**
 - Popis: Rozdělení úrazů dle úmyslu.
 - Definice: Úrazy jsou rozděleny podle skupin vnějších příčin MKN-10 určujících úmysl úrazu.
 - V01-X59: Nehody
 - X60-X84: Úmyslné sebepoškození
 - X85-Y09: Napadení (útok)
 - Y10-Y34: Případ (událost) nezjištěného úmyslu
- **Stratifikace 16: Činnost**
 - Popis: Rozdělení úrazů podle činnosti vykonávané v době úrazu.
 - Definice: Klasifikace podle kódů páté pozice MKN-10 (.0–.9), např. sportovní činnost, volnočasová aktivita, výdělečná činnost, odpočinek, jiné určené činnosti, neurčená činnost.
- **Stratifikace 17: ZZS**
 - Popis: Informace o převozu ZZS



- Definice: Kategorie obsahuje informace o počtu úrazů přivezených ZZS, průměrný počet km ujetých na jeden úraz a také průměrný čas výjezdu.
- **Stratifikace 18: Typ nemocnice předchozí hospitalizace**
 - Popis: Typ zařízení, kde proběhla předchozí hospitalizace.
 - Definice: Rozdělení podle toho, zda předchozí hospitalizace proběhla v Traumacentru I, nebo II typu, dětském traumacentru, případně v jiné nemocnici.
- **Stratifikace 19: Nemocnice předchozí hospitalizace**
 - Popis: Nemocnice, kde proběhla předchozí hospitalizace.
 - Definice: Výpis nemocnic, jejichž hospitalizace předcházela hospitalizaci v traumacentru nebo v další sledované péči.
- **Stratifikace 20: Operace za hospitalizace z důvodu úrazu**
 - Popis: Počet operací provedených během hospitalizace kvůli úrazu.
 - Definice: Udává celkový počet hospitalizací, při kterých byla provedena alespoň jedna operace související s úrazem.
- **Stratifikace 21: Pobyt na ARO/JIP**
 - Popis: Informace, zda pacient během hospitalizace pobýval na oddělení ARO/JIP.
 - Definice: Rozdělení na „Ano“ (hospitalizace zahrnovala pobyt na ARO/JIP) a „Ne“ (bez pobytu na ARO/JIP).
- **Stratifikace 22: Pobyt na ARO/JIP delší než 3 dny**
 - Popis: Počet hospitalizací s pobytem na ARO/JIP delším než 3 dny.
 - Definice: Samostatně sledovaná podmnožina hospitalizací, u kterých délka pobytu na ARO/JIP přesáhla 3 dny.
- **Stratifikace 23: Délka hospitalizace na ARO/JIP**
 - Popis: Rozdělení hospitalizací podle délky pobytu na ARO/JIP.
 - Definice: Kategorie: 1–3 dny, 3–7 dnů, nad 7 dní, doplněno průměrnou délkou a mediánem.
- **Stratifikace 24: Délka hospitalizace celkem**
 - Popis: Rozdělení hospitalizací podle celkové délky pobytu.
 - Definice: Kategorie: 1–3 dny, 3–7 dnů, nad 7 dní, doplněno průměrnou délkou a mediánem.
- **Stratifikace 25: Ošetřovací dny standardní**
 - Popis: Počty ošetřovacích dnů dle typu.
 - Definice: Rozdělení počtu ošetřovacích dnů dle jejich typu
- **Stratifikace 26: Ošetřovací dny ARO/JIP**
 - Popis: Počty ošetřovacích dnů dle typu.
 - Definice: Rozdělení počtu ošetřovacích dnů dle jejich typu
- **Stratifikace 27: Rehospitalizace**
 - Popis: Počty úrazů, po kterých nastala další hospitalizace do 15/30 dnů od propuštění.
 - Definice: Počty úrazů, po kterých nastala jakákoliv další hospitalizace do 15/30 dnů od propuštění z primární hospitalizace pro úraz.
- **Stratifikace 28: Následná operace**
 - Popis: Počty úrazů, po kterých nastala operace do 15/30 dnů od propuštění.
 - Definice: Počty úrazů, po kterých nastala operace do 15/30 dnů od propuštění z primární hospitalizace pro úraz.
- **Stratifikace 29: Zranění**
 - Popis: Rozdělení úrazů podle typu a lokalizace poranění.



- Definice: Klasifikace podle kódů MKN-10 (S00–T98), např. poranění hlavy, krku, hrudníku, končetin, popáleniny, omrzliny, otravy, následky poranění.
 - **Stratifikace 30: Zahájení hospitalizace**
 - Popis: Počet úrazu dle typu zahájení hospitalizace.
 - Definice: Úrazy jsou členěny podle způsobu zahájení hospitalizace, například od PL/PLDD, od ambulantního specialisty, přivezen ZZS, lékařská služba první pomoci, přeložení z jiného zařízení nebo jiné/neurčené zahájení.
 - **Stratifikace 31: Ukončení hospitalizace**
 - Popis: Počet úrazu dle typu ukončení hospitalizace.
 - Definice: Úrazy jsou členěny podle způsobu ukončení hospitalizace, například propuštění pacienta, přeložení na jiné oddělení nebo do jiného zařízení, úmrtí pacienta nebo jiné/neurčené ukončení.
- 3. Stratifikace výstupu – sloupce**
- Stratifikace 1: Úrazy s péčí v traumacentrech
 - Stratifikace 2: Primární péče mimo traumacentra
 - Stratifikace 3: Celkem
- 4. Číselné vyjádření ve výstupu**
- Výstup 1: absolutní počty